

ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค

นางพวงทิพย์ เสงี่ยมเมือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN. 974-566-222-9

011499

I1bb32941

THE EXPECTATION OF INSTRUCTORS AND CONSUMERS
IN THE OFFICES UNDER THE JURISDICTION OF MINISTRY
OF PUBLIC HEALTH CONCERNING COMPETENCIES OF TECHNICAL NURSE

Mrs. Peungtip Sengmeing

A Thesis Submitted in Partial-Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-566-222-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคาดหวังของผู้สอนและผู้เรียนในหน่วยงานสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค
โดย นางพวงทิพย์ เต็งเมือง
ภาควิชา พยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา บุญทันชู

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย พิศาลบุตร)
รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัจย์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา บุญทันชู)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทิเรก ศรีสุโข)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ในหน่วยงานสังกัดกระทรวง
 สาธารณสุขเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค

ชื่อนิสิต นาง พวงทิพย์ เส็งเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา บุญพันธ์ุ

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา 2528

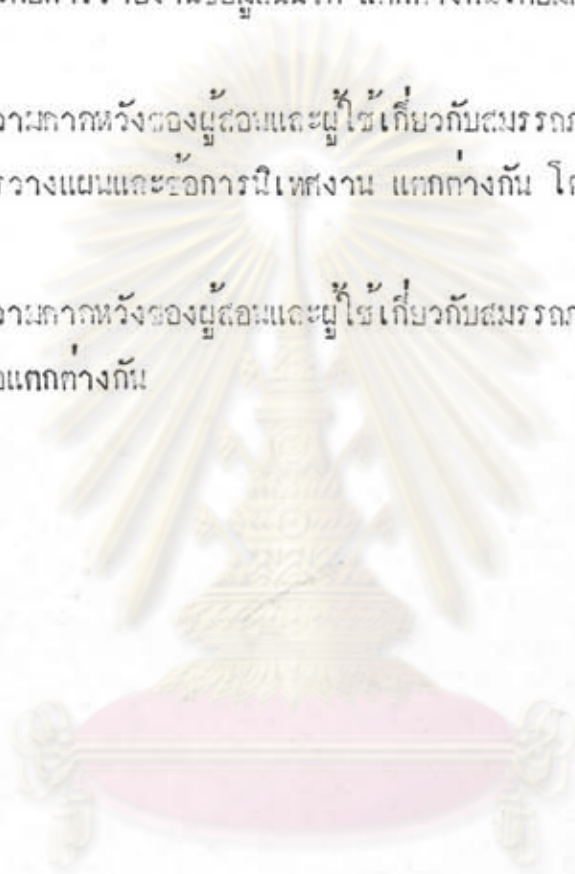
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สอน และผู้ใช้ เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค โดยมีสมมุติฐานของการวิจัยว่า ผู้สอน และผู้ใช้มีความคาดหวัง เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคแตกต่างกัน ตัวอย่างประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล อาจารย์พยาบาล จากวิทยาลัย - พยาบาลต่าง ๆ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล รวม 17 แห่ง จำนวน 185 คน และ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาล ผู้อำนวยการเฉพาะทาง และหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 188 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากแต่ละแห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ วิจัยสร้างขึ้นเอง หากความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน หากความเที่ยงของแบบสอบถามก่อนที่เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้ได้ค่า 0.91 มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า ทุกข้อยกเว้นข้อการศึกษา-วิเคราะห์-วินิจฉัย- ผู้สอนและผู้ใช้มี ความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค อยู่ในระดับปานกลาง และความคาด หวังระหว่างผู้สอนและผู้ใช้ ข้อการส่งเสริมสุขภาพ ข้อการวางแผนการพยาบาลตามปัญหา ข้อ การวินิจฉัยปัญหาตามประเภทปัญหา ข้อการตรวจวินิจฉัยโรคและการรักษาโรคขั้นต้น ข้อ การทราบข้อมูลโดยการรายงานข้อมูลนั้นได้ ข้อการวางแผน และข้อการนิเทศงานมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความคาดหวังของผู้สอนสูงกว่าผู้ใช้

ผลการทดสอบสมมุติฐานสรุปได้ดังนี้

- 1. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค ใน
 ด้านบริการพยาบาล ข้อการส่งเสริมสุขภาพ ข้อการวางแผนการพยาบาลตามปัญหา ข้อการ
 วิจัยฉับปัญหาตามประเภทของปัญหา ข้อการตรวจวินิจฉัยโรคและการรักษาโรคขั้นต้น และ
 ข้อการทราบข้อมูลโดยการรายงานข้อมูลนั้นได้ แยกต่างกันได้โดยมีความคาดหวังของผู้สอนสูง
 กว่าผู้ใช้
- 2. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค ใน
 ด้านบริการ ข้อการวางแผนและข้อการปฏิบัติงาน แยกต่างกันได้ โดยมีความคาดหวังของผู้สอน
 สูงกว่าผู้ใช้
- 3. ความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค
 ด้านวิชาการ ไม่มีข้อแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Expectation of Instructors and Consumers
 in the offices under the Jurisdiction of
 Ministry of Public Health concerning competenceis
 of Technical Nurse

Name Mrs. Peungtip Sengmoing

Thesis Adviser Assistant Professor Jitana Yunibhand, Ph.D.

Department Nursing Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

The purposes of this these was to study and compare the instructor's and consumer's expectatiens concerning competenceis of Technical Nurse. The main research hypothesis to be tested was that there would be a significant difference between the means of the instructor and consumers expectation concerning competenceis of Technical Nurse. The research samples consisted of the 185 instructors and 188 consumers which were the nursing education administrators and the nurse administrators ferm Nursing Colleges Division and Hospitals under the jurisdiction of Ministry of Public Health. Simple random sampling technique was employed to select the research subjects. The questionnaire developed by the researcher for this study, was tested for content validity by 10 experts. The reliability of the instrument computed by coefficient was 0.91. Statistical preducers used in data

analysis were arithmetic means, standard deviation and t-test

The data analysis indicated that the expectation of the instructors and the consumers toward all items concerning competencies of technical nurse were in the "medium level" except toward the item Studing analyzing and doing a research which was in the low level in addition, the instructor's expectation toward 7 items was higher than the consumer expectation at the .05 level. These 7 items were competencies in promoting health, planning a care plan according to patient's problem, diagnosing patient problems, diagnosing and treating simple disease, recognizing and reporting significant baseline data planing and supervising

The hypethesis testing indicated the following results:

1. Considering the expectation concerning the nursing service aspect of the technical nurse's comptencies, the instruction expectation was significantlty higher than the concumers at the .05 level. The significant difference was shown on 5 items which were the competencies in promoting health, planning a case plan according to patient's problems, diagnosing patient problems, diagnosing and treating simple diseases, and recognizing and reporting significant baseline data.

2. There was a significant differance at the .05 level between the mean score of instructor's and consumer's expectation toward 2 items in administrative aspect of technical nurse's

competencies, in which the former was higher than the latter one. These 2 item were the competencies on planning and supervising.

3. There was no significant difference between the mean score of instructor's and consumer' s expectation concerning academic aspect of technical nurse's competencies.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ก็ด้วยที่ ก๊วบความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ กร. จินตนา บุญพันธ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่อง ก๊วบความเอาใจใส่ และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มแรกก็ด้วยที่เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ กร.กิเรก ศรีสุโข อาจารย์ที่ปรึกษาทาง สถิติ ที่กรุณาให้คำแนะนำในวิธีการทำวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามในการวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการกองงานวิทยาลัยพยาบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ตลอดจนหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ไสตถินธล มีทรัพย์ อาจารย์ กร. เรืองเดช วงศ์หล้า และ คุณประไพ มีทรัพย์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างดียิ่ง และขอขอบคุณที่ ๆ เพื่อนร่วมงาน และสมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัยทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจด้วยที่เสมอมา

นางทิพย์ เค็ง เมือง
ศูนย์วิทยุทันตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อกีดขวางเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการพยาบาล	10
การศึกษาพยาบาลร่วมกับผู้สูงอายุ	14
สมรรถภาพของพยาบาลแนวคิด	17
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ดูแลและผู้ไข้	23
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า	
3	วิธีดำเนินการวิจัย	28
	ประชากร	28
	ตัวอย่างประชากร	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
	การเก็บข้อมูล	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5	บทสรุป	43
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	อภิปรายผลการวิจัย	49
	ข้อเสนอแนะ	54
	บรรณานุกรม	56
	ภาคผนวก	61
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	62
	ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
	ค. การวิเคราะห์ข้อมูลตามประเภทของผู้สอนและผู้ใช้ ..	81
	ง. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข	99
	ประวัติผู้เขียน	104

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด และอัตราส่วนร้อยละของแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืน	30
2	จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามตำแหน่งและสถานที่ทำงาน ..	37
3	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำบริการพยาบาล	38
4	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำบริหาร	41
5	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้สอนและผู้ใช้เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำวิชาการ	42
6	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำบริการพยาบาล	82
7	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำบริหาร	85
8	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และอาจารย์พยาบาล เกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำวิชาการ	86
9	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้ากัก หรือผู้ตรวจการพยาบาล หรือผู้อำนวยการเฉพาะทางเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในค้ำบริการพยาบาล	87

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	90
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้ากึ่ง หรือผู้ตรวจการพยาบาล หรือผู้อำนวยการเฉพาะทางเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในก้านบริหาร	
11	91
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้ากึ่ง หรือผู้ตรวจการพยาบาล หรือผู้อำนวยการเฉพาะทางเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิคในก้านวิชาการ .	
12	92
เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้ใช้ในโรงพยาบาล ศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนเกี่ยวกับสมรรถภาพของพยาบาลเทคนิค	
13	96
ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังของผู้ใช้ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน แต่ละคู่ในรายข้อที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โภควิธีของ Scheffe	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย